

Täyttöohje <sup>1</sup>

Hankkeen nimi <b>Valosaaste - vakava ympäristöongelma? (VALO)</b>		Diarinumero	
Hankkeen vastuuyksikkö SYKEssä <b>KP/PRY</b>		Vastuuhenkilö / päättökija SYKEssä (nimike ja nimi) <b>Vanhempi tutkija Jari Lyytimäki</b>	
Hankkeeseen osallistuneet muut organisaatiot <b>Gaudeamus Helsinki University Press</b>		Hankkeen rahoitusosuudet rahoituslähteittäin (%) <sup>2</sup> <b>Tieteen tiedotus ry 70% SYKE 30%</b>	
Hankkeen kesto (toteutusvuodet) <b>2011-2013</b>	Hankkeen kustannukset SYKEssä yhteensä (1000 euroa) <b>122</b>	Työpanos SYKEssä yhteensä (htv) <b>1</b>	Hankkeen kustannukset kaikki laitokset (1000 euroa) <b>122</b>
<p>Hankkeen tarkoitus ja tavoitteet</p> <p>Hankkeessa viestitään valosaasteeseen liittyvästä tutkimuksesta ja yleisemmin tutkimustiedon käytöstä ympäristökysymyksiin liittyvässä päätöksenteossa ja suunnittelussa. Valosaaste on ympäristöongelma, joka liittyy moniulotteisesti sekä ihmisten arkeen että yhteiskunnan rakenteisiin. Konkreettisenä tavoitteena on:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>•Luoda tutkimustietoon perustuva monipuolinen ja monitieteinen kokonaiskuva valosaasteongelman olemuksesta, kehityksestä ja mahdollisista ratkaisukeinoista.</li> <li>•Esitellä ja nivoa yhteen ekologisen, yhteiskunnallisen, humanistisen ja teknisen tutkimuksen näkökulmia valosaasteeseen.</li> <li>•Luoda ymmärrystä nykyajalle tyypillisistä vähittäin etenevistä, mutta laaja-alaisesti vaikuttavista ympäristömuutoksista, joiden hahmottamiseksi ja hallitsemiseksi on välttämätöntä koota ja soveltaa monialaista tutkimustietoa.</li> </ul>			
<p>Hankkeen keskeiset tulokset</p> <p>Hankkeen tärkein tuotos on valosaastetta laaja-alaisesti käsittelevä tietokirja "Valon varjopuolel - valosaaste ympäristöongelmana" ja siihen liittyvä julistenäyttely. Lisäksi hankkeessa toteutettiin ensimmäinen kotimainen kysely keinovalon koetuista haitoista. Näiden avulla herätettiin vilkas mediakeskustelu valosaasteesta ja luotiin pohja jatkokeskustelulle. Hankkeessa tuotettiin lisäksi kyselyraportti, useita ammatillisia ja yleistajuisia artikkeleita, annettiin yli viisikymmentä mediahaastattelua, julkaistiin verkkosivuja, kaksi lehdistötiedotetta ja generoitiin merkittävä määrä uutisointia ja muuta mediakeskustelua. Hankkeessa kerättyä aineistoa hyödynnettiin myös muiden hankkeiden puitteissa tieteellisessä artikkelissa ja konferenssiesitelmissä.</p>			
<p>Tulosten hyödyntäminen, vaikuttavuus ja mahdolliset jatkotoimenpiteet</p> <p>Hanke toi valosaasteen käsitteenä ja ilmiönä laajaan keskusteluun. Hankkeessa tuotettu kirja vaikuttaa keskusteluun pitkäjänteisesti keskeisenä tiedonlähteenä. Kirjan pohjalta tehdyn julistenäyttelyn sähköinen ja painettu versio kiertää mm. kirjastoissa ja palvelee kouluissa opetuskäytössä. Hanke viritti keskustelua eri tieteenalojen välillä mm. integroimalla eri alojen tutkijoita kirjan tietolaatikoiden kirjoittajiksi ja verkottamalla tutkimushankkeiden kanssa. Hankkeessa edistettiin moni- ja poikkitieteellistä ympäristökeskustelua yhdistämällä kansalaisten kokemusperäistä tietoa monialaiseen tutkimustietoon. Kansalaisten ja tutkimuksen välistä vuorovaikutusta edistettiin erityisesti järjestämällä avoin verkkokysely, jonka avulla annettiin ääni ongelmasta huolestuneille. Aktiivisen mediaviestinnän avulla hanke välitti tutkimuspohjaista tietoa monikanavaisesti eteenpäin. Tulokset herättivät vilkasta keskustelua tutkimuksen ja siihen perustuvan päätöksenteon kyvystä vastata pitkäkestoisiin ihmisen toiminnasta johtuviin ympäristöhaasteisiin.</p>			

<sup>1</sup> Lomakkeella raportoidaan valmistuneiden T&K-hankkeiden tulokset ja niihin käytetyt voimavarat. Raportit toimitetaan tutkimusjohtajalle hankkeen päättyttyä.

Raporttien tulee olla lyhyitä ja ytimekkäitä. Niiden suosituspituus on 2 sivua.

Suosittelava tekstityyppi on Arial ja fonttikoko 11. Julkaisu- ja raporttiluettelon fonttikokona käytetään 9.

<sup>2</sup> Kohta Hankkeen rahoitusosuudet rahoituslähteittäin (%) tarkoittaa SYKEssä käytetyn ja SYKEN kautta maksetun rahoituspanoksen jakautumaa. Esim. SYKE (40 %), YM (50 %) ja MMM (10 %). Rahoitusosuudet ovat prosentiosuuksia hankkeen, kentässä SYKEssä käytetyn rahoituksen erittely laskettavasta OKA-hinnasta.

<p>Hankkeen ympäristökuormituksen arvioinnin toteutuminen (suhteessa tehtyyn arviointiin)  <b>Hankkeen ympäristökuormituksessa ei ollut mainittavia poikkeamia arvioinnista.</b></p>	
<p>Hankkeessa laaditut keskeisimmät julkaisut ja raportit</p> <p>Lyytimäki Jari &amp; Rinne Janne (2013). Valon varjopuolet - Valosaaste ympäristöongelmana. Gaudeamus Helsinki University Press, Helsinki. 255 s.</p> <p>Lyytimäki Jari &amp; Rinne Janne (2013). Valon varjopuolet – Perustietoa valosaasteesta. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 13 s. + Julistenäyttely (10 julistetta).</p> <p>Lyytimäki Jari &amp; Rinne Janne (2013). Ei diskovaloja parvekkeelle – kansalaisten näkemyksiä valosaasteen hallintakeinoista. Ympäristö &amp; Terveys 44(1): 54-60.</p> <p>Lyytimäki Jari &amp; Rinne Janne (2013). Voices for the darkness: Online survey on public perceptions on light pollution as an environmental problem. Journal of Integrative Environmental Sciences 10(2): 127-139.</p> <p>Lyytimäki Jari (2013). Valosaasteen hallinta tuo uusia mahdollisuuksia viherrakentamiselle. Viherympäristö, ilmestyy.</p> <p>Rinne Janne &amp; Lyytimäki Jari (2013). Ensimmäinen suomalainen kysely valosaasteesta. Viherympäristö, ilmestyy.</p> <p>Lyytimäki Jari &amp; Rinne Janne (2013). Valo kaupunkien suunnittelussa. Ympäristö, Ilmestyy</p> <p>Lyytimäki Jari (2013). Yön loppu. Ympäristö, Ilmestyy</p> <p>Lyytimäki Jari (2013) Turhaa valoa taltuttamaan. Analyysi, Ilmestyy.</p> <p>Lyytimäki Jari (2013). Valosaastettakin hillittävä. Aamulehti 2.9.2013, s. B14.</p> <p>Lyytimäki Jari (2013). Pimeydestä maaseudun valonpilkku? Maaseudun Tulevaisuus 22.3.2013, s. 2.</p> <p>Rinne Janne &amp; Lyytimäki Jari (2012). Vaivaako valosaaste? Verkkokyselyn tulosten yhteenveto. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 24/2012. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 31 s.</p> <p>Lyytimäki Jari (2012). Luonnon yölliset palvelut. Ympäristöasiantuntija 4/2012, ss. 22-23.</p> <p>Lyytimäki Jari (2012). Onko valosaasteesta haittaa eläimille? Tiede 32(3): 64.</p> <p>Assmuth, T., Lyytimäki, J., Tapio P. (2012). Let there be dark! Shedding light on light pollution. 4th International EcoSummit: Ecological Sustainability – Restoring the Planet's Ecosystem Services. 30 Sep – 5 Oct, Columbus, Ohio, USA.</p> <p>Rinne J., Lyytimäki J. (2012). Light pollution in Finland – a web survey on public perceptions. 12th European Symposium for the Protection of the Night Sky. September 13-15, 2012, Bielsko-Biala, Poland.</p> <p>Lyytimäki J. (2012). Asiantuntijapaneeli valosaasteesta. Turun kirja- ja tiedemessut. 9.10.2012</p> <p>Lyytimäki, J. (2011). Vähemmän valosaastetta - enemmän elonkirjoa. Ympäristötutkimuksen eväät biodiversiteettikadon pysäyttämiseksi. Eduskunnan ympäristövaliokunnan avoin kokous 29.11.2011. Pikkuparlamentti, Helsinki.</p> <p>Lisäksi yli 50 haastattelua eri medioille (mm. YLE, MTV3, Helsingin Sanomat, STT), muita esiintymisiä, verkkosivustot (www.ymparisto.fi -palvelussa 2011-2013, www.syke.fi -palvelussa 2013→), kaksi lehdistötiedotetta ja lukuisia hankkeen inspiroimia juttuja eri medioissa.</p>	
<p>Paikka ja aika Helsinki 25.10.2013</p>	<p>Laatija Jari Lyytimäki</p>